

*Хресту Твоєму поклоняємось, Владико,
і святее воскресення Твоє славимо.*

До Пасхи, підпираючись палицею віри

Краківський філософ професор Ян Воленський мав колись доктoрантку з Парижа, яка сказала, що вона — єврейська атеїстка. На запитання, що це означає, відповіла: важливо, в якого Бога не віряться. Воленський прокоментував: «Щось в тому є. Виходячи з того, я не вірив би в Єгови. В Тальмуді цікавив мене стиль аргументації. Я переконався, що цей спосіб розуміння закону мені цілком чужий».

Великий Піст це сприятливий момент, щоб спитати, в якого Бога не вірять гіпотетичний «християнський атеїст» з Парижа, Варшави, Києва, Львова чи Перемишля. Водночас це виняткова нагода, щоб побачити, в якого Бога вірять парафіянин Команчі, Гурова, Білого Бору чи Вроцлава. Кожного року Великий Піст, якоюсь мірою, замінює і доповнює те, чого не було нам — охрещеним як немовлята — дано зробити особисто: пройти шлях катехуменату, щоб в ніч Пасхи власними устами відректися сагани і визнати віру у Христа. Яким є цей Бог треба говорити на підставі того, що вчинив і сказав він сам — Христос, або очевидці його життя і появ після воскресіння. «Богословські» міркування анонімних учасників інтернет-

форумів, швидше за все цікаві для соціологів.

Враховуючи, як однозначним — і через це завуженим — є в поточному сприйнятті слово піст, хочеться частіше сягати до іншої, нейтральної назви тижнів перед Пасхою — Чотиридесятництва. Сама Тріодь, літургічна книга на цей період, часто уточнює і розширює розуміння посту, як тоді, коли у понеділок першого тижня Чотиридесятництва закликає на Вечірні: «Вчинімо піст приемним і угодним Господеві. Бо справжній піст — це втеча від гріха, це стриманість у мові й погамування гніву; і відмежованість від похоті і наклепів, брехні й порушення присяги». Зразком стриманості у мові є позитивний герой першої (Продовження на 2 сторінці)

Звернення Владика Ігоря (Возьняка)

**Адміністратора Української Греко-Католицької Церкви,
про беатифікацію слуги Божого Папи Івана Павла II**

Високопреосвященним і Преосвященним Владикам, всесвітлим, всечесним і преподобним отцям, преподобним ченцям і черницям, любим у Христі мирянам Української Греко-Католицької Церкви

Дорогі у Христі!

З волі Божественного Провидіння цього річний Великий піст стає часом підготовки не лише до світлого празника Христового Воскресіння, а й до ще одної радісної події — беатифікації слуги Божого Папи Івана Павла II, яка має відбутися у Томину неділю, 1 травня цього року.

Слуга Божий Іван Павло II своїм виконанням Петрового служіння, вершачи наказ Христовий (пор. Лк. 22, 32), невтомно утверджував у вірі братів у всьому світі. Його апос- (Продовження на 2 сторінці)

Папа Іван Павло II.

Відійшов художник

У холодний день, суботу 25 лютого виряджали ми в останню дорогу видатного митця, іконописця, маляра, педагога, архітектора й мислителя професора Юрія Новосільського, людину зокрема заслужену для нашої Греко-Католицької Церкви в Польщі. Домовина з тілом професора спочила на полі слави Раковецького кладовища в Кракові, місті де він народився й провів майже ціле своє творче життя.

Юрій Новосільський народився в українській сім'ї Стефана й Анни Новосільських 7 січня 1923 р. (а польські ЗМІ чомусь вперто говорять про нього як русина, лемка, православного, немов побоюючись прикметника український). Про батька Юрія відо-

мо, що був учасником українських визвольних змагань 1917-1921 рр. У Кракові натомість був лідером українського товариства «Рідна школа» та «Просвіта» (у тому же часі українська громада Кракова нараховувала понад дві тисячі членів). (Продовження на 4 сторінці)

Юрій Новосільський — 1983 рік. Митець закінчує розмальовувати стіни храму Воздвиження Чесного Хреста в Гурові Ілавецькому.

До Пасхи, підпираючись палицею віри

(Продовження з 1 сторінки)

неділі передпостя — митар, який, не сміючи звести очей до неба, бив себе у груди і благав: Боже, змилуйся надо мною грішним. У каноні Утрени чуємо заклик: «Візьмім від Христа спасенний приклад, що смирення — це дорога до ввищення. Ревно наслідуймо й приклад митаря». Біблійним джерелом такого богослов'я є гімн з Послання до Филип'ян, в якому св. Павло закликає, щоб наслідувати Христа, котрий, будучи рівним Богові, применшив себе самого, ставши слухняним аж до смерті, і тому «Бог його ввищив» (2, 5-11). Хтось скаже, що заклик до смиренності в умовах вільноринкової ривалізації, коли СВ мусить показати неминучість великої користі, яку матиме роботодавець завдяки нам, — це приречення на животіння на периферіях цивілізованого світу. Проте заохота «плекати ті самі думки в собі, які були у Христі Ісусі» (Фп 2, 5) і «звикати до щирого митаревого смирення» (світільний Утрени) не мають на меті нашу абнегацію. Той, який похвалив покірного митаря, є тим самим, який возвеличив кмітливого власника помножених п'ятьох талантів і осудив ледачого «сторожа» одного.

Потенційний «християнський атеїст», якщо його головним аргументом проти віри є ригоризм і немилосердне обличчя Церкви — історично аж надто часто, на жаль, правда — мусить відчувати розгубленість, слухаючи притчу про блудного сина, євангеліє другої неділі передпостя (Лк 15, 11-32). Образ Бога, який змалював Ісус в цій історії про милосердного батька, є настільки євангельським, новиною так доброю, що Церква, немов побоюючись його непедагогічності, «доповнювала» Христову характеристику Отця численними «так, але...». Атеїст, не сприймаючи цієї притчі, стає свого роду а-гуманістом. Блудний син, упавши на само дно, схаменувся, в діалозі з самим собою усвідомив помилку і, прийнявши рішення повернути до батька, привернув собі гідність. Годі знайти кращий приклад, який вселяв би надію в безнадійних, на перший погляд, ситуаціях деградації людини.

Трійдь рясніє закликами, які є відлунням євангелія наступної неділі. «Подвиг посту — крок до здобування вічного життя, особливо ж, як простягнемо добродійну руку. Ніщо так не

спасає душу, як допомога бідним; милостиня, поєднана з постом, вибавляє людину від смерті». «Даймо голодним хліб, а бездомним притулок», «постом і молитвою себе очистимо і приподобимося Богові, піклуючись про злиденних». Розповідь про суд, який на Сході назвали страшним, глибоко проникнула в релігійну свідомість і пересічних вірних. Польська студентка етнології проводила на Бойківщині польові дослідження явища жебрацтва. «Треба було приймати, треба було переночувати, треба було їсти дати. Так Бог каже. Так каже Ісус: ви мене не виділи, я був у тюрмі, ви мене не виділи, я був голодний. [...] Жебрака треба прийняти, треба їсти дати — він був брат Ісуса Христа» — так її співрозмовники пояснювали, чому зачинення дверей перед прохачем милостині сприймалося як тяжкий гріх. Молитва жебраків, особливо за померлих, на Великдень, коли для них випікали малі паски, мала виняткову силу, бо «молився не жебрак, але сам Христос, що ним опікувався». І самого жебрака «сакралізували, бо в його шкірі

може приходити сам Христос». До одного польського митця прийшла жінка замовити хрест, але в синьому кольорі, так щоб підійшов до шторів. Неграмотні Бойки вірили, що у зодягнутому в дрантя, чорному від бруду, сонця і морозу жебракові приходить той, хто на хресті визволив їх від рабського страху перед смертю. Сучасна людина, самовпевнено переконана у необмежених можливостях розуму і капіталу, хоче зробити з розп'ятого елемент декорації. Хто цінує в житті тільки силу, багатство і значущість, той внутрішньо неспроможний прийняти Бога, який ототожнює себе з тими, хто немає нічого з перерахованих ознак успіху. Але ототожнює задля того, щоб зцілити, скріпити і надихнути.

Через передпостя і Чотиридесятницю, підпираючись, як каже Трійдь, «палицею віри», йдемо до Пасхи, аби знову, як щороку, трохи всупереч словам, що не входить двічі до тієї самої ріки, увійти у воду свого хрещення і повторити: так, я з'єднався з Христом і вірую йому як цареві і Богу.

о. Богдан Панчак

Звернення Владика Ігоря (Возьняка)

(Продовження з 1 сторінки)

тольські візити завжди були святом віри, надії й любові. Його служіння, що охоплювало всю Землю, не оминало своєю батьківською увагою і нас, українських греко-католиків.

Святіший Отець Іван Павло II, як ніхто інший, багато зробив для легалізації нашої Церкви в тоталітарному СРСР, що стало підвалиною її вільного розвитку в Україні. Його голос ніколи не втомлювався протестувати проти утисків християн, а особливо тих, які перебували за залізною завісою комуністичного блоку. Його батьківське серце не переставало битися в такт із серцями мільйонів переслідуваних християн, з мільйонами потребуємих, — у такт із цілим християнським світом. Його тверда первосвятительська постава відгукнулася у серцях сотень тисяч гданських суднобудівників, тоді ще комуністичної Польщі, та надихнула їх і увесь польський народ на розвиток руху «Солідарність» — цієї першої ластівки звільнення поневолених народів від комуністичної тиранії. Цього йому до сьогодні ніяк не можуть пробачити ані тодішні приспівники комуністичної влади, ані теперішні старателі відновлення «тюрми народів», замаскованої під різними новітніми назвами.

Саме Іван Павло II доклав усіх зусиль, щоби уряд СРСР дав свободу нашій Українській Греко-Католицькій Церкві. З особливою любов'ю і пошаною Папа ставився до нашої мученицької Церкви, і свідченням того було величне торжество беатифікації українських новомучеників під час його пастирського візиту до нашої Батьківщини. Його любов до нашої Церкви була настільки великою, що він, як Верховний Архиєрей Церкви Христової, не побоювався заявити наприкінці 80-х років ХХ століття, що вірність українських греко-католиків йому зобов'язує його залишитися вірним українцям греко-католикам.

І наш побожний народ завжди відповідав Папі взаємною любов'ю та вірністю. Десять

років тому, 27 червня 2001 року Божого, як вівці довкола свого пастиря, на чолі з пастирями нашої Церкви, згуртовані довкола Намісника Христового на Львівському іподромі, як рівно ж і за посередництвом телебачення та радіо, мільйони наших вірних дали свідчення любові й вірності Христовій Церкві та Наміснику Христовому на землі — Папі. Його слова, звернені до нас, глибоко запали в серця, зігрівали їх любов'ю та запалювали сильніше полум'я віри мільйонів греко-католиків і в Батьківщині, і на поселеннях. Бо цей святець наших днів, в якому ожило Євангеліє, не лише своїм словом, а й ділом дав свідчення віри.

На жаль, дорогі у Христі, наша радість не є ще повною, оскільки сьогодні і в нашому народі Церква Христова терпить і страждає. Боєм відгукуються те, що з'явилися в Україні новітні сектанти — догналівці, які заради своїх амбіцій та інтересів докладають усіх зусиль, щоби сплюжати святий спомин про Папу Івана Павла II. Вони безсоромно обливають брудом своїх хворобливих вигадок світлий образ того, хто зробив так багато добра для Вселенської Церкви загалом і нашої Церкви зокрема, чий лик та чия позиція стали близькими для багатьох українців, і не лише для католиків. Використовуючи неправдиві факти, ця псевдохристиянська група старається внести сум'яття і замішання, притемнити радість з нагоди беатифікації слуги Божого Івана Павла II. Таким чином ця ворожа до всього католицького та українського секта, яка гуртується довкола Антоніна (Іллі) Догнала, розкриває своє правдиве обличчя, показуючи, що їм не йдеться про користь українського народу, ні про добро Церкви Христової. Власне про таких попереджає нас Господь: «Стережіться лжепророків, що приходять до вас в овечій одежі, а в середині — вовки хижі» (Мт. 7, 15).

Тому, дорогі у Христі, закликаю вас протягом цього Великого посту молитися за навернення усіх тих, хто з різних причин опинився поза спа-

сительною духовною огорожею Церкви, що її сам Господь наш Ісус Христос заснував на твердій Петровій скелі. Молімося за всіх, зведених лжепророками, щоб просвітлені благодаттю Христового Духа, вони не пропали, а повернулися до кошари Господньої. Стіймо твердо у вірі, що її наші предки неодноразово засвідчили мученицькою кров'ю, докладімо зусиль, щоб більше запізнати віру, яку наші предки вважали неоціненним скарбом, заради збереження якого вони не вагалися і життя віддати. Не дозволюмо нікому вкрасти нам цей предорогоцінний скарб.

Просімо також Всемогутнього Бога і за прославу на Божих престолах слуг Божих Митрополита

Андрея (Шептицького) і Патріарха Йосифа (Сліпого), які своїм багатолітнім духовним подвигом ревно захищали нашу Церкву і народ від подібних атак сил темряви, й тим самим, — є для нас гідним прикладом жертвності та незламності у служінні на славу Бога й України.

Нехай цей Великий піст стане ще одним кроком на шляху досягнення правдивої святості кожної християнської душі!

+ **Ігор**,
Адміністратор Української
Греко-Католицької Церкви

Дано у Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового, 10 березня 2011 року Божого

65 років тому в СРСР заборонили УГКЦ

8-9 березня 1946 року на Львівському соборі, який ще називають псевдособором, було ухвалено рішення про перехід греко-католиків в лоно Російської Православної Церкви.

Ті, хто відмовився, були репресовані. Тисячі священників-греко-католиків опинилися в радянському концентраційному таборі ГУЛАГ. Серед них і провідник УГКЦ Йосип (Сліпий), який керував Церквою з заслання 18 років її підпільного становища. Заборона була знята з церкви у 1990 році.

ВВС Ukrainian (Бі-Бі-Сі) запитала викладача Львівського університету та Православної семінарії Андрія Юраша, чому Львівський собор, який 65 років тому оголосив про саморозпуск

Греко-Католицької Церкви, часто називають „псевдособором“?

За словами релігієзнавця, на той час, коли був скликаний цей собор, вся єрархія УГКЦ була репресована, ув'язнена. Тобто, Церква вже залишилася без свого проводу, який єдиний, згідно з церковними традиціями і канонами, є правосильний і чинний скликати собори свого рівня. Друга обставина — це втручання державних органів влади, НКВС, ради у справах Російської Православної Церкви при Раднар- (Продовження на 3 сторінці)

Блаженніший Любомир залишає уряд Глави УГКЦ

10 лютого на прес-конференції у Києві Блаженніший Любомир (Гузар) повідомив про те, що цього дня Папа Бенедикт XVI прийняв його зречення з уряду Верховного Архиепископа Української Греко-Католицької Церкви. Відповідне прохання до Святішого Отця Глава УГКЦ подав, коли йому виповнилося 75 років.

«Сьогодні, коли я вже не маю достатньо сил, хочу передати уряд своєму наступникові, який ефективно продовжуватиме цю працю. Бо це не моя праця і я не є ключем. Ключем є Церква, а мета нашої праці — служіння Церкві, і ми стараємося це виконувати доти, доки можемо це робити ефективно», — пояснює своє рішення Блаженніший Любомир.

Після відходу від керівництва УГКЦ Блаженніший Любомир не має наміру цілковито покидати життя Церкви і суспільства. «Я робитиму те, що ще можна робити. Буду молитися за Церкву, переосмислювати минуле, стежити за тим, щоб нічого з минулого нашої Церкви не затратилося. Хотів би проводити зустрічі з молоддю, а також з різними професійними групами», — розповідає Блаженніший Любомир.

«Згідно з канонічним правом, до обрання нового Глави УГКЦ Адміністратором Церкви буде Архиепископ Львівський Владика Ігор (Возьняк). Протягом двох місяців (21.03.2011 р.) відбудеться виборчий Синод, який обере нового Главу Церкви. За Блаженнішим Любомиром зберуться усі титули та почесні, належні його санові», — повідомив Секретар Синоду Єпископів, Куріальний єпископ УГКЦ Богдан (Дзюрах).

Блаженніший Любомир очолював УГКЦ десять років тому, після смерті свого попередника на престолі Мирослава Івана (Любачівського). Він став першим Предстоятелем Церкви, обраним спеціальним Синодом Єпископів після виходу Церкви із підпілля та здобуття Україною незалежності. У час правління Церквою Блаженнішим Любомиром престол Глави УГКЦ був повернений зі Свято-Юрської гори у Львові до столиці України. У Києві підходить до завершення будівництво Патріяршого собору Воскресіння Христового та центру УГКЦ.

Біографічна довідка

Блаженніший Любомир (Гузар) народився 26 лютого 1933 р. у м. Львові в родині Ярослава Гузара та Ростислави з роду Демчуків.

комі СРСР, які, звичайно, докладали зусиль, щоб максимально легітимізувати це зібрання духівництва і показати його правочинність.

«Ще у квітні 45-го року практично всі єпископи, кілька чільних настоятелів монастирів уже були у катівнях НКВС. Тобто, запрошення на собор їм в принципі не могли надсилати. Звичайно, запрошення розсилалися усім священникам, деканам, тобто, це вже середня і нижче середньої ланки. Вищої ланки УГКЦ на той час вже не було на волі. Тобто, уже, відповідно, і запрошення вони не могли ні приймати, ні заперечувати. Коли зрозуміли, що практично ніхто з єпископів, ніхто з чільних керівників монастирських спільнот УГКЦ не готовий і не бажає співпрацювати з органами радянської влади щодо переходу у православ'я, вони були насильницьки усунуті з самого процесу», — говорить Андрій Юраш.

На запитання, чому Сталіну потрібно було ліквідувати УГКЦ, Андрій Юраш відповів: «Питання УГКЦ треба розглядати у двох площинах. По-перше, це була загальна стратегія Радянського Союзу в той час стосовно Ватикану, який сприймався як один із головних ворогів і опонентів ідеологічних, і відповідно, УГКЦ, яка безпосередньо підпорядковувала-

- 1944 р. — разом з батьками покинув Україну та переїхав до Австрії (м. Зальцбург).
- 1949 р. — переїхав зі сім'єю до США. Здобув середню освіту в Малій духовній семінарії (1950 рік), вивчав філософію в Колегії св. Василя Великого (1954 — здобув ступінь бакалавра) та богослов'я у Католицькому університеті Америки у Вашингтоні (1958 р. — ступінь ліценціата богослов'я).
- 30 березня 1958 р. — рукопокладений Владикою Амвросієм (Сенишиним) на священника і призначений для служіння у Стенфордській єпархії.
- 1958 — 1969 рр. — працював викладачем і префектом у Стенфордській духовній семінарії св. Василя Великого, був душпастирем оселі «Союзівка» Українського народного союзу у Кергонксоні та виховної оселі Спільноти української молоді Америки в Елленвілі (штат Нью-Йорк).
- З 1965 р. — настоятель парафії Пресвятої Трійці в Кергонксоні.
- 1967 р. — здобув ступінь магістра філософії у Фордгамському університеті (Нью-Йорк).
- 1969 — 1972 рр. — вивчав богослов'я у Папському університеті «Урбаніанум» в Римі (здобув ступінь доктора богослов'я).
- 1972 р. — вступив до монастиря Святого Теодора (монахи Студійського уставу) у Гроттаферраті (Італія).
- 1973 — 1984 рр. — викладав еклезиологію в університеті «Урбаніанум».
- 2 квітня 1977 р. — рукопокладений Блаженнішим Йосифом (Сліпим) на єпископа.
- 1978 р. — призначений архимандритом монастиря Святого Теодора та відповідальним за монастирі Студійського уставу поза межами України.
- 1993 р. — повернувся в Україну разом зі всією спільнотою українських монахів студитів Гроттаферраті.
- 1993 — 1994 рр. — служив як духівник у Львівській духовній семінарії Св. Духа.

ся Ватикану і виглядала як один із найбільш згуртованих своєрідних загонів Ватикану, існування якого на теренах Радянського Союзу ніхто не міг допустити. По-друге, на той час налагодилася вже стратегічна співпраця між радянською атеїстичною державою і верхівкою православної церкви, яка з 1943 року після історичної зустрічі зі Сталіним трьох митрополитів — тогочасних лідерів російського православ'я — отримала сприяння на всіх рівнях, включилася і стала частиною ідеологічної машини Радянського Союзу, і відповідно, яка зі свого боку демонструвала максимальне бажання опанувати релігійний простір Радянському Союзу, долучивши до себе обрядово дуже близьких греко-католиків. Звісно, про реальні наслідки, про реальні пріоритети віруючих цієї спільноти ніхто не питав і не збирався цікавитися».

Релігієзнавець наголосив, що не є жодним перебільшенням те, що УГКЦ називають Церквою катакомбною, бо ця Церква не мала можливості існувати в повному своєму розмаху, як це було в довоєнні часи. Існували окремі спільноти. І тільки нараховувалось 300-400 осередків, де було зафіксовано відносно регулярне життя як первинних структур.

Блаженніший Любомир.

- 2 квітня 1996 року — призначений Екзархом Києво-Вишгородським з титулярним престолом Ніси Ликійської.
- 1 червня 1996 р. — офіційно введений на престол Києво-Вишгородського екзархату.
- 14 жовтня 1996 року — призначений Єпископом-помічником Глави Української Греко-Католицької Церкви з делегованими правами.
- 25 січня 2001 р. — обраний Верховним Архиепископом УГКЦ.
- 26 січня 2001 р. — потверджений Святішим Отцем Іваном Павлом II і проголо-

шений як Верховний Архиепископ УГКЦ.

- 28 січня 2001 р. — введення на престол у соборі Святого Юра у Львові.
- 28 січня 2001 р. — під час молитви «Ангел Господній» проголошений кардиналом Святої Римської Церкви.
- 21 лютого 2001 р. — піднесений Святішим Отцем Іваном Павлом II до гідності кардинала Католицької Церкви.
- 21 серпня 2005 р. — офіційне повернення осідку Глави УГКЦ зі Львова до Києва.

Очоловав УГКЦ протягом десяти років.

за ugcc.org.ua

1989 р. Ще «незаконне» богослужіння перед храмом св. Михайла у Львові.

Щодо того, що частина духовенства УГКЦ все ж погодилася на приєднання до російської Церкви, Андрій Юраш пояснює тим, що це була свого роду стратегія, щоб «вижити за будь-яких умов і донести духовну місію до народу за неможливості плекання цієї традиції, яка історично була утверджена в регіоні, тобто, в православній формі. І по-друге, маючи на увазі потребу зберегти хоч у будь-якій формі структури церковні на цих теренах, які традиційно були дуже релігійними і які максимально в собі несли за-

ряд не лише того духовного, але й національного змісту, без чого сприйняти Греко-Католицьку Церкву абсолютно неможливо».

Довідка:

В період від 1946 до 1989 року УГКЦ була найбільшою забороненою Церквою в світі. Проте усі ці роки Церква діяла в підпіллі. Тисячі вірних та духовенство УГКЦ зазнали репресій та гоніння. Папа Іван Павло II під час візиту в Україну проголосив блаженними 27 мучеників УГКЦ за віру, які постраждали саме в цей період. (рпс)

Відійшов художник

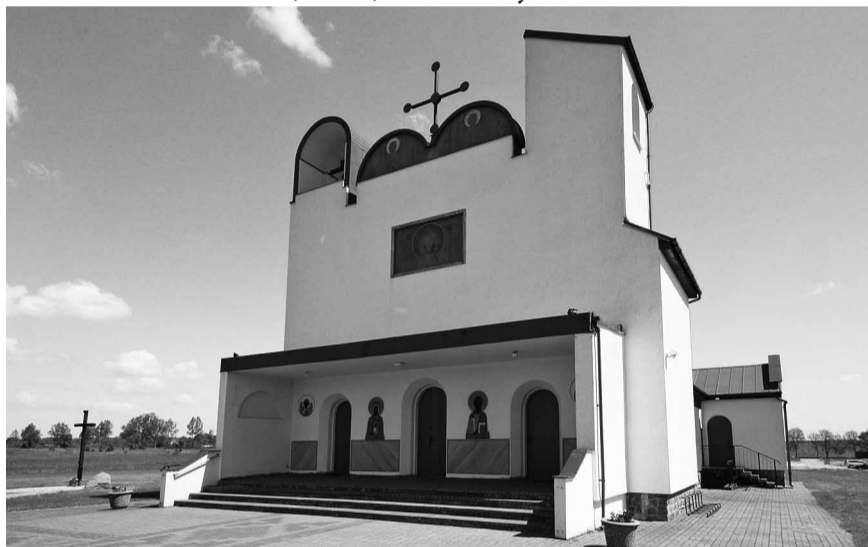
(Продовження з 1 сторінки)

Іконостас церкви в Гурові Ілавецькому.

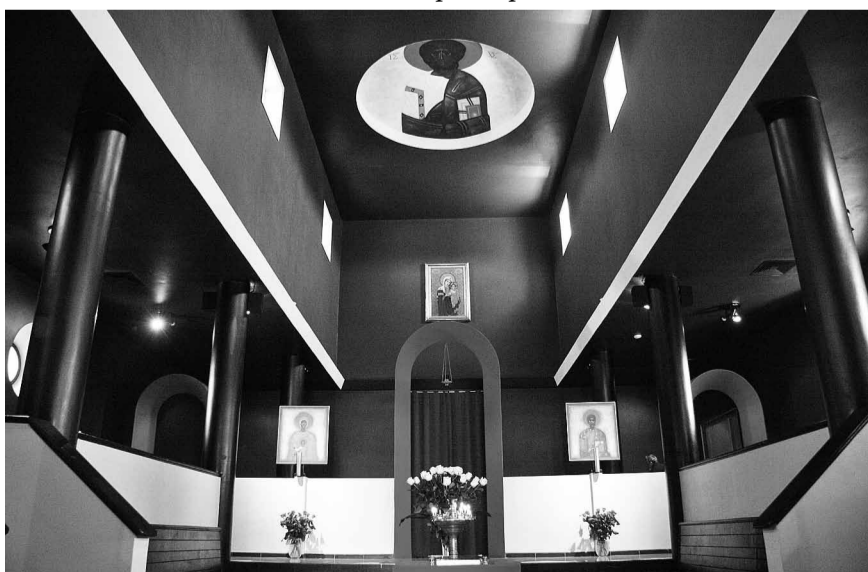
Каплиця Отців Василіян у Венгожеві.

Вершина творчості професора — церква у Білому Борі.

Стилізований іконостас в приміщеннях фонду св. Володимира в Кракові.

Інтер'єр білобірської церкви.

Юрія охрестили у греко-католицькій церкві св. Норберта (Воздвиження Чесного Хреста), цій же самій, де вісімдесят вісім років пізніше, у п'ятницю 24 лютого приятелі принесли домовину з його тілом. Художника у вечірніх годинах прийшли прощати й помолитися за упокій його душі члени краківської парафіяльної спільноти, численні приятелі, знайомі та шанувальники його таланту та мистецтва.

Парастас та літургію за упокій помершого очолив вроцлавсько-гданський ординарій кир Володимир Ющак. Разом з ним над домовиною молилися архієпископ-сеньйор краківської архієпархії Францішек Махарський, о. Петро Баран з Білого Бору, о. Іван Лайкош з Гурова Ілавецького, о. Петро Кушка ЧСВВ з Варшави, о. Шимон Янковський з Катовиць, о. Мирон Михалишин з Ряшева, о. Павло Добрянський з Вроцлава, кс. Ярослав Чухта з Крилиць та кс. Стефан Висоцький з Весолої к. Варшави. Згадуючи особу професора Новосільського владика Володимир Ющак говорив про його складну долю, важкі роки життя під нацистською окупацією, а також про неймовірний талант, переосмислене і глибоке розуміння суті ікони, філософський підхід до буденщини. Відмітив одночасно велику скромність професора нащодень і його щире серце, відкрите для всіх незалежно від конфесії чи національної приналежності, що з'єднало йому приятелів усюди, де би він і коли не перебував.

У житті професора Юрія Новосільського бували моменти творчих і душевних хитань та повернень. Одним з таких моментів, який без сумніву мав великий вплив на його життєвий та творчий шлях, було рішення у 1942 р. переступити поріг монастиря Отців Студитів у Львові, а потім в Уневі. Зокрема вплинуло на майбутнього іконописця перебування в унівській обителі, де монахи від століть вели школу писання ікон. Саме у тому часі Юрій захопився, зрозумів, відкрився на ікону, яка в майбутньому стала суттю його життя і творчості. Відомо, що перебуваючи в монастирі в Уневі, художник мав до діла з монументальним живописом. Була це робота над фрескою Марії Оранти в греко-католицькій церкві в Болехові (сьогодні годі шукати її там — роки радянської влади і призначення храму на склад чи магазин зробили своє).

Після дволітнього перебування в Україні, з огляду на поступаючу хворобу, Юрій Новосільський повернувся до Кракова, де зайнявся художньою та науковою роботою. Не все складлося так, як би собі цього бажав. З огляду на своє минуле та переконання змушений був покинути Краків й переноситися до Лодзі, де працював аж до шістдесятих років минулого століття. Повернувшись додому став на шлях плідного творчого життя, яке перервала важка недуга під кінець дев'яностих років, коли-то професор набік відклав палітру і більше вже до неї не повертався.

Професор Юрій Новосільський залишив для прийдешніх поколінь багато зреалізованих монументальних проєктів, головню релігійних тематично — поліхромій в костелах і церквах, іконостасів. Але найбільше його праць це ікони, плащаниці, хоругви, портрети, пейзажі, абстрактні твори. Найбільш відомі монументальні живописи Новосільського в Польщі знаходяться в костелах в Тихах, м. Весола біля Варшави, Єленій Горі, Кракові, православних церквах в Білостоці, Гайнівці, Більську Підляському та інших.

Окремим розділом творчості Юрія Новосільського залишається його співпраця та реалізація окремих проєктів для Греко-Католицької Церкви в Польщі та за кордо-

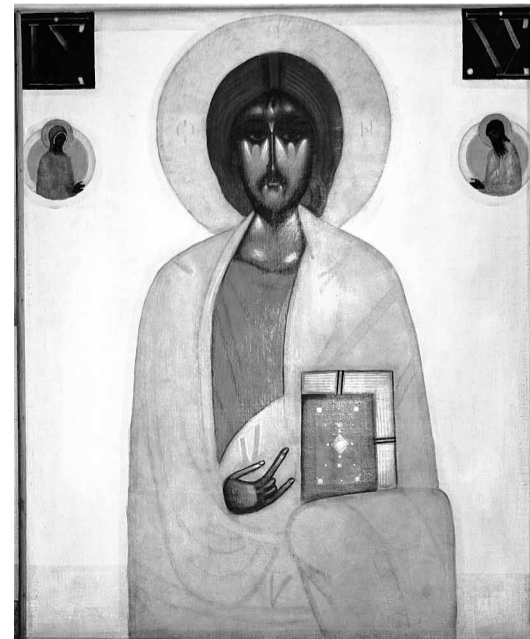
ном. Від початку 1980 років (хоча художник співпрацював з нашими отцями й раніше) професора запрошують до розмальовування ремонтів храмів, проєктування іконостасів, аранжування інтер'єрів. Митець радо підіймається цих викликів, бо якраз тут знаходить духа повного зрозуміння. Наслідком цієї співпраці, що триває кілька десятиків років, залишаються поліхромії, іконостаси та ікони виконані, між іншим, для церков у Гурові Ілавецькому, Вроцлаві, Кра-

Проф. Новосільський у гуровському храмі.

Пресвята Богородиця — фрагм. іконостасу в Гурові Іл.

Ісус Христос — фрагм. іконостасу в Гурові Іл.

Церква у Болехові (Україна).

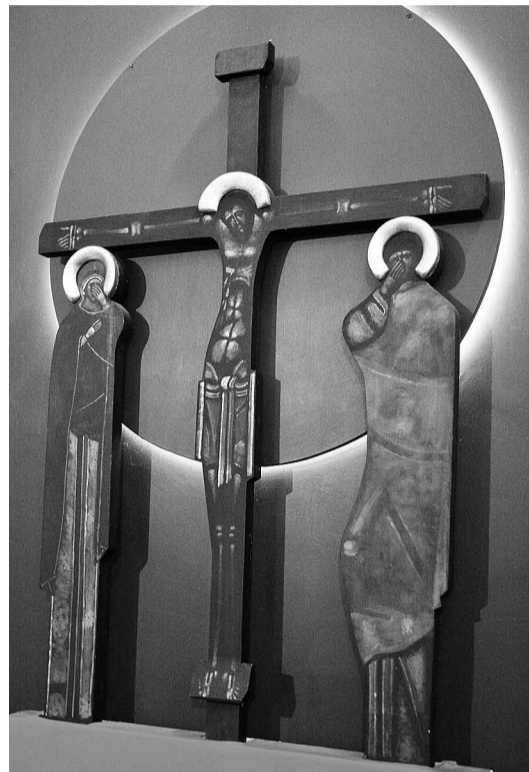
кові, Венгожеві, Любліні. Вершиною творчості Новосільського, про що мріяв ціле творче життя, залишається проект й будова церкви в Білому Борі (1992-1997 рр.). Тут професор самостійно запроектував будинок

й розмалював його. Сьогодні білобська церква це унікальний об'єкт світового рівня, про який знавці говорять як про зразок дуже дозрілого сакрального мистецтва. Окремою працею митця, про яку належить згадати, є поліхромія у греко-католицькій церкві в Люрді.

У Гурові Ілавецькому, завдяки клопотанням тодішнього пароха о. Юлі-

Заупокійну літургію у церкві св. Норберта очолює ксир Володимир Ющак

Розп'яття — Білий Бір.

Іконостас болехівської церкви.

яна Гбура, професор Юрій Новосільський появився у 1983 році, щоби зааранжувати інтер'єр ремонтаного храму, встановити й виповнити іконами іконостас, розмалювати стіни. Ця праця була закінчена в 1984 р. Сьогодні це візитна картка міста, яку прибувають відвідати туристи й шанувальники таланту митця та сучасного сакрального мистецтва з цілої Польщі та з-за кордону. А дійсно маємо на що подивитися, бо саме в цих мурах гармонійно поєдналися і готика, і бароко, і сучасність.

Увечорі 24 лютого 2011 р. домовину з тілом професора перевезли до краківської православної церкви, де наступного дня була відправлена заупокійна літургія, після чого траурна процесія подалася на Раковецьке кладовище. Професора Новосільського похоронили на полі слави, де поруч спочивають професор Богдан Лепкий, професор Степан Смаль-Стоцький, а вдалині видно українські могили військових та цивільних осіб, що померли в роках 1919-1921 в таборі для військовополонених та інтернованих Краків-Домб'є. Художника прийшли прощати м. ін. перший прем'єр РП Речіпосполитої Тадеуш Мазовецький, міністр культури Богдан Здроєвський, священники різних конфесій, артисти, приятелі, мешканці Кракова.

Від імені президента Польщі Броніслава Коморовського прощального листа прочитав бувший прем'єр Тадеуш Мазовецький: «Багатолітні артистичні й богословські пошуки зробили професора Новосільського людиною великого душевного виміру. Його знаменитий внесок в екуменічний діалог становлять роботи, що заодно прикрашають церкви, як і костели нагадуючи про тисячолітню традицію нерозділеної Церкви...».

Беручи голос над домовиною професора отець Петро Баран нагадав про мрію його життя — збудувати храм. Вона здійснилася у Білому Борі: «З'явилася свєрдна брама до того, що невидиме — ікона серця, що у відкритому просторі як одинока, неповторна зображує повний і прекрасний іконостас всєсвіт...».

Богдан Тхір

Свічі над домовиною професора.

Траурна процесія на Раковецькому кладовищі.

Святий Миколай — Краків.

Прощальне слово від президента РП читає Тадеуш Мазовецький.

Із колекції фонду св. Володимира у Кракові.

Отець Петро Баран зі словом від білобської спільноти.

Святкування в честь отця Михайла Вербицького

Отець Михайло Вербицький народився 4 березня 1815 року у селі Явірник Руський, де його батько Михайло був священиком. Коли Михайлові виповнилося 10 років, помер батько, і хлопцем та його молодшим братом Володиславом заопікувався їхній далекий родич перемишський владика Іван Снігурський, один з найяскравіших діячів Української Греко-Католицької Церкви. Владика подбав не лише про добробут хлопців, а й про їхню освіту, насамперед музичну.

Владика Іван у той час збирав найкращих музикантів і співаків з Відня, щоб підняти рівень катедрального співу. 1828 року при перемишській катедрі владика Іван Снігурський заснував хор, а згодом і музичну школу, в яких співав і навчався Михайло. Вже 1829 року, на Великдень, цей хор з великим успіхом дебютував в урочистому богослужінні: тоді Вербицький разом з Іваном Лаврівським виступили як солісти. Побачивши такий блискучий результат, владика Іван Снігурський запросив із Чехії кваліфікованого диригента і композитора Алоїза Нанке. У Нанке Михайло Вербицький отримав ґрунтовну музичну освіту, зокрема з композиції. Безперечно, важливе значення для формування Вербицького як композитора мав репертуар хору, в якому були як твори віденських класиків Й. Гайдна, В. А. Моцарта, так і музика композиторів "золотої доби" української музики — М. Березовського та Д. Бортнянського. І, мабуть, не дивно, що першими творчими спробами Вербицького-композитора стали саме церковні твори.

Згодом Михайло Вербицький вступив до Львівської духовної семінарії. Притому не покидав займатися музикою: керував хором семінарії, опанував гру на гітарі, яка супроводжувала його протягом усього життя. Численні твори, перекладені або створені ним для гітари, здобули широку популярність у галицькому домашньому музикуванні. До нашого часу зберігся створений ним "Поученіє хітари", яке стало першим подібним посібником в Україні.

У другій половині 40-х років Михайло Вербицький звертається до релігійної музики і в цей період пише повну Літургію на мішаний хор (1847), яка і сьогодні звучить у багатьох церквах Західної України. Окрім Літургії, він створює відоме "Ангел вопієше" та інші церковні композиції.

Складні життєві обставини відтермінували висвячення на священика, і щойно 1850 року він отримує ієрейські свячення. Кілька років йому доводилося переїжджати з однієї сільської парафії на іншу, аж 1856 року осів у селі Млинах на Яворівщині, де прожив решту свого життя. Попри різні труднощі, Вербицький ніколи не втрачав оптимізму, продовжував писати. І мабуть, не дивно, що саме в Млинах Вербицький у своїй композиторській творчості знову повернувся до релігійної музики. В останні роки життя композитор займався педагогічною діяльністю, писав статті, творив музику. Серед його учнів були отці-композитори: Віктор Матюк і Порфирій Бажанський. Помер Михайло Вербицький 1870 року в Млинах, проживши лише 55 років.

У своєму житті, а точніше творчості, Михайло Вербицький зробив одну дуже важливу річ — він створив патріотичну пісню на текст Павла Чубинського «Ще не вмерла Україна», що згодом стала гимном України. Перший раз була виконана в Перемишлі у 1863 році.

4 березня, у день 196-ї річниці з дня народження автора мелодії державного гимну України о. Михайла Вербицького у селі Млини, відбулися врочисті святкування. В церкві Покрови Пресвятої Богородиці, де колись був парохом о. Михайло Вербицький, відслужено Панахиду. Її служили о. канцлер Богдан Степан — місцевий парох, отець митрат Йосиф Лучит, отець Іван Тарапацький — декан Перемишський, отець Роман Шафран та отець Олег Тишкун. У святкуваннях взяли участь вірні з Яворівщини та Львівщини, представники влади та суспільних організації з України. Серед них були: Голова Львівської Обласної Ради Олег Панкевич, Начальник Управління з питань внутрішньої політики і релігії Львівської Обласної Державної Адміністрації Роман Кураш, депутати Львівської Обласної Ради, представники Яворівщини, голови товариств «Надсяння», «Лемківщина» і «Холмщина» з України, Консул України в Любліні Сергій Дириза. З Перемишля прибув директор Української Школи Петро Піпка з учнями Шашкевичівки та Голова гуртка ОУП з Ярослава Володимир Божик, голова сільради Краковець Ольга Мамчур (Україна), голова сільради села Хотинець Чеслава Маланчак (Польща). Після Панахиди усі процесійно перейшли до могили отця Михайла Вербицького, де відбулося покладання вінців та квітів.

4 березня, також на території України Яворівського району, були проведені урочисті заходи приурочені 196-ї річниці уродин о. Михайла Вербицького. Святкування розпочалися ще

Процесія з церкви на кладовище під час святкувань в честь отця Вербицького 4 березня 2011 року. Фото о. Іван Тарапацький.

Митрополит Перемисько-Варшавський Іван Мартиняк голосить проповідь над могилою о. Михайла Вербицького 4 березня 2010 р. Фото Любомира Степан

Митрополит Перемисько-Варшавський Іван Мартиняк та Президент України Віктор Ющенко під час освячення каплиці — пантеону над могилою о. Вербицького 12.04.2005 р. Фото А. Степан.

З березня, у школах, бібліотеках та інших державних інституціях Яворівщини. Святкові заходи у день народження о. Михайла Вербицького відбулися і у скверіку біля пам'ятника священика-композитора о. Михайла Вербицького в Яворові. Автора Українського Славня прийшла вшанувати громада м. Яворова і влада міста. Біля пам'ятника була відправлена Панахида, яку співом супроводжувала хорово академічна капела Яворівської школи мистецтв імені Михайла Вербицького «Аколада». Опісля усі присутні поклали квіти до підніжжя пам'ятника. Яворівщина завжди пам'ятає про великого творця, композитора і священика. Вербицький за життя, як розказували про нього, часто пішком ходив з Млинів до Яворова та навчав молодь, дітей та старших гри на гітарі.

З нагоди роковин о. Михайла Вербицького районний народний дім «Сокіл» м. Яворова 4 березня провів літературно-мистецький вечір духовної пісні «Я син твій нене, Україно» пам'яті о. Михайла Вербицького за участі хорової академічної капели Яворівської

школи мистецтв, церковних хорів, а також творчих колективів народних домів району.

Варто також згадати, що минулого року 7 грудня 2010 року у Млинах проходили торжества з нагоди 140 річниці з дня смерті о. Михайла Вербицького. Тоді у святкуваннях взяв участь сам Митрополит Перемисько-Варшавський Іван Мартиняк, який відправив Панахиду у співслужінні з отцями: о. канцлером Богданом Степаном — парохом і організатором урочистостей в Млинах, о. Іваном Тарапацьким — деканом Перемишським, о. Богданом Крубою, о. Юрієм Мокраузом — парохом православної парафії у Перемишлі, отцями з України на чолі з віцедиректором Духовної Семінарії у Львові. Панахиду співав хор питомців Духовної Семінарії у Львові. Участь у заходах з відзначення 140-річчя від дня смерті композитора взяли: перший заступник голови ЛОДА Мирон Янків, начальник головного управління внутрішньої політики, національностей та релігій ЛОДА Роман Кураш,

(Продовження на 8 сторінці)

Каплиця-пантеон на могилі о. Вербицького. Фото о. Богдан Степан.

Надмогильний пам'ятник о. М. Вербицького. Фото о. Богдан Степан.

Наслідник Йосифа Сліпого

Двадцять років тому на святоюрський престол повернувся Глава Української Греко-Католицької Церкви кардинал Мирослав Іван Любачівський завершуючи тим самим понад півстолітнє існування нашої Церкви в катакомбах після її нелегального та насильного «воз'єднання» з РПЦ.

Мирослав Іван Любачівський народився 24.06.1914, у с. Долина, тепер Тлумацького р-ну Івано-Франківської обл. Глава Української греко-католицької церкви, Верховний архієпископ Львівський, кардинал-пресвітер церкви Св. Софії в Римі.

У 1933 р. закінчив Стрийську гімназію. У 1934–1937 рр. навчався в українській греко-католицькій богословській академії у Львові, на факультеті філософії, пізніше — на факультеті теології. У 1937 р. розпочав подальші богословські студії в університеті Канізіанум в м. Інсбруку (Австрія). У 1938 р. приймає ієрейські свячення з рук Андрея Шептицького. Продовжує своє навчання в Інсбруку. З початком Другої світової війни університет переводять до Швейцарії. Там Любачівський захищає свою докторську працю з богослов'я на тему: «Боротьба св. Василя Великого з аріанством, виражена в його літургії».

У 1942–1945 рр. навчався у Папському Біблійному інституті в Римі, де здобув ліценціат з біблійних наук; у 1945–1947 рр. — у Григоріанському університеті, там отримав ліценціат

Блаженніший Любомир Любачівський.

з філософії. Студював також медицину в Королівському Італійському університеті у Римі.

У 1947 р. о. Мирослав Любачівський виїхав до США для опіки над українськими емігрантсько-католиками у Стемфорді. Був духовним пастирем церкви св. Петра і Павла та опікувався школою у Клівленді (штат Огайо). Тут також розпочалася його письменницька діяльність. Вийшло кілька недільних проповідей, переклад Катехізму Тридентського Собору, праці: «Вірую в Єдиного Бога», «Десять заповідей Божих», «Ранішні розважання» та багато богословських статей.

Служив також у парафіях штатів Пенсільванія і Вісконсин.

У 1968 р. о. Любачівський став духівником Української католицької семінарії св. Йосафата у м. Вашингтоні. Пастирював у Манасі та Річмонді (штат Вірджинія). У 1971 р. його призначено професором Академії св. Василя Великого у Філадельфії (штат Пенсільванія). У 1973 р. о. Любачівський призначений духівником семінарії св. Василя у Стемфорді, штат Коннектикут. У 1978 р. Папа Римський Павло VI надав о. Любачівському ступінь почесного прелата.

У 1979 р. в Сикстинській каплиці св. Петра в Римі за участю

патріярха Йосифа Сліпого і митрополита Максима Германюка о. Любачівський, першим в історії Української Греко-Католицької Церкви, був посвячений у священницький сан єпископа особисто Папою Римським Іоанном Павлом II та призначений архієпископом митрополії УГКЦ у м. Філадельфії.

У 1984 р. після смерті кардинала Йосифа Сліпого владика Мирослав Любачівський став верховним архієпископом Львівським. Наступного року його призначено членом колегії кардиналів з титулом церкви св. Софії у Віа Бочча в Римі.

Після легалізації УГКЦ в Україні, 31 березня 1991 року її глава Блаженніший Мирослав Іван урочисто повернувся в Україну, до свого законного престолу Верховних Архієпископів Львівських, який він обіймав аж до своєї смерті. 1996 року, у зв'язку з поганим станом здоров'я М. І. Любачівського, Синод Єпископів УГКЦ обрав владика Любомира Гузара єпископом-помічником глави УГКЦ.

Помер 14 грудня 2000 р. в 4.00 год. ранку.

(ред)

Сніжна радість

У четвер 3 лютого 2011 року о 11 годині наша українська громада зустрілася біля школи в Лісах, щоб провести гарний день на спільному відпочинку. Незвичайною дбайливістю про безпеку виявився священик, який здобув спеціальні відблиски для кожного з учасників веселоців.

Спільною молитвою „Отче Наш” розпочали ми сніжну експедицію. Початки не виглядали надто добре з огляду на танучий вже о цій порі сніг і заболочену дорогу. Однак з кожною хвилиною зустріч набирала кольорів. Учасники, прямуючи до Пущі Борецької з захопленням подивлялися гарний зимовий краєвид. Діти швидко відчували настрій зустрічі і весело бавилися. Сніжні кулі без перерви літали над головами. Чути було веселий сміх. Двох надзвичайно оригінальних і хоробрих хлопців вимірювало трасу сніжного потягу на мішках! Всі подивлялися їх за витривалість і винахідливу забаву.

Померзлі діти, але з променистими усмішками на ликах доїхали до місця, де пані Христя Сенкевич підготувала величезне вогнище. Угостила усіх смачною капустою і гарячим чаєм. Не обі-

Спочатку було без снігу на дорозі.

йшлося, очевидно, без печіння ковбас! Пізніше опікуни своїм співом порушили до глибини серця учасників...

Мила, сімейна атмосфера, на жаль, закінчилася, бо ж усьому колись приходиться кінець. Проведені спільно хвилини без сумніву не відійдуть в забуття і через довгий час будуть згадуватися. Завдяки зустрічі можна було хоч на хвилину забути про буденність, відпочити і відірватися від реальності. Такі зустрічі зближують до себе людей, збагачують почуття і надають кольорів щоденній сірості. Найважливіші є хвилини проведені з ближніми! І за ці хвилини щиро-сердечні слова подяки належаться пані Христині Сенкевич, а також с. Мирославі Гнилиці ЗССІ і отцю Павлу Старуху ЧСВВ. Велике їм спасибі!

Вогнище гріє і ковбаску підсмажить.

Оксана Гнилиця, Катерина Форисяк

Стрітення Господнє

День Стрітення Господнього — 15 лютого за новим стилем — одне з найбільших свят Греко-Католицької Церкви. Цього дня відзначається одна з ключових подій в історії взаємин Бога й людини: Богодитину, принесену на 40-й день після народження в ієрусалимський храм, зустрічає праведний Симеон. У цій події Церква вбачає зустріч двох Завітів: на зміну Старому Завіту, який персоналізує старець Симеон, приходить Завіт Новий, що дасть людям втілений Месія-Христос.

Українські парафіяни УГКЦ в місті Ряшів відзначають це свято з великою любов'ю і пошаною. Адже у день Стрітення Господнього в церквах, за традицією, освячуються свічки, як символ того, що Христос — це світло світу. Наш парох о. М. Михайлишин провів святкову Літургію і разом з парафіянами у церкві молився, прохаючи про те, „щоб, як запалені свічки своїм світлом розганяли нічну пітьму, так і наші душі, просвічені Духом Святим, уникали духовної незрячості”. Віруючі дбайливо зберігають стрітенські свічки протягом всього року і запалюють їх, коли звертаються з молитвою до Христа у важкі для себе хвилини: під час хвороби, сімейних негараздів та інших життєвих труднощів.

На Стрітення також відзначається день православної молоді. Чому саме цього дня? Не має однозначної відповіді, але, на мою думку, цей день обрано не випадково. Молодість — це час, коли в житті людини часто відбуваються найважливіші зустрічі вірних друзів та своєї

«половинки», з якими розділятимемо радості й біди подальшого життя. Це час, що визначає життєвий шлях і закладає у нашому серці зерно життя вічного, час, спокус і благодаті!

У приємній атмосфері наступного дня відбулася зустріч студентів зі священником о. М. Михайлишином. Під час розмови було обговорено ряд цікавих тем, про глибоке осмислення правд християнської віри і життя у Христі, співали пісні і ділилися своїми свідченнями. Такі вечори надалі будуть проводитися, адже залишається багато цікавих питань для обговорення і духовного збагачення.

З любов'ю

о. М. Михайлишин і парафіяни УГКЦ в м. Ряшів

Зустріч студентів з о. Мирославом Михайлишином.

Єпархіяльний Конкурс „Ісус Христос навчає у притчах”

1. Мета конкурсу:

зацікавлення Святим Письмом у сім'ї, поглиблення знання про Святе Письмо, поглиблення християнського життя, скріплення релігійної totoжності, наслідування життя Ісуса Христа,

2. Учасники

Діти дошкільного віку, учні початкової школи — класів 1-3, учні початкової школи — класів 4-6, учнів гімназії.

3. Організатори та правила конкурсів

1. Організатори:

Конкурс відбувається за благословенням Вроцлавсько — Гданського Єпископа Кир Володимира Ющак. Організатором конкурсу є Єпархіяльний Катехитичний Центр та Комісія до Справ Дітей та Молоді Вроцлавсько — Гданської Єпархії.

2. Правила:

роботи повинні бути самостійні, раніше не публіковані, та не нагороджувані на інших конкурсах, кожна робота повинна бути підписана: ім'я та прізвище, вік, адреса, ім'я та прізвище катехита, парафії, назва притчі, для художнього конкурсу — формат А4. учасники поносять кошти виготовлення, та пересилання робіт організатори застерігають собі право публікувати конкурсні роботи. Роботи не будуть повертатися.

4. Призи:

- переможці конкурсів отримують нагороди від організаторів,
- переможці конкурсів отримують нагороди на з'їздах дітей у Білому Борі та у Лігніці.

5. Час надсилання праць:

- виготовлені роботи слід надсилати до 10 травня 2011 року за адресою:

s. **Damiana Wilchowska**
ul. **Zwycięstwa 299, 75 — 672 Koszalin**

с. Меланія Кузьо
о. Марко Сосницький
о. Аркадій Трохановський

Святкування в честь отця Михайла Вербицького

(Продовження з 6 сторінки)

начальник управління міжнародного співробітництва ЛОДА Лев Захарчин, депутат Львівської обласної ради Святослав Шеремета, Остап Стахів, представники громадськості, товариства «Надсяння», представники Перемишського відділу Об'єднання українців у Польщі, учні Української Школи в Перемишлі з директором Петром Піпкою, перемиські пластуни, Надзвичайний та Повноважний Посол України в Польщі Маркіян Мальський, який від імені Президента України поклав вінок до каплиці-пантеону, де похований о. Михайло Вербицький. Вшанувати пам'ять творця Державного Гімну України приїхала воевода Підкарпатського воєводства Малгожата Хомич, керівники органів місцевого самоврядування Польщі.

У межах урочистостей відбувся виступ хору ім. М. Вербицького, покладання вінків від голови ЛОДА, Львівської обласної ради, Підкарпатського воєводства, Посольства України в Польщі, Генконсульства України в Любліні до могили о. Михайла Вербицького.

о. Богдан Степан

Щиро дякую
Вроцлавсько-Гданському Владиці

**Кир Володимиріві, отцю Мирону,
сестрам-монахиням
та всім учасникам**

минулорічної прощі до Святої Землі
за молитву у наміренні моєї внучки Гані,
стан здоров'я якої був дуже поганий.

Внаслідок проведеної лікарами кардіологічної операції у Центрі здоров'я дитини у Варшаві Ганя стала здоровіт і зараз почуває себе дуже добре. Вірю у те, що моє паломництво до Св. Землі, як і молитви усіх прочан (особливо відправлена Владикою Служба Божа у Єрусалимі) спричинилися до оздоровлення дитини.

Ще раз висловлюю велику вдячність усім паломникам — греко-католикам за слова підтримки та молитву.

З пошаною — Мирослав Сухий

З епопеї з останками князя Ярослава Мудрого

За допомогою радіовуглецевого аналізу українські вчені з'ясували, кому належить другому скелет, знайдений в мармуровому саркофазі, що покоїться в «Софії Київській». Прах самого Ярослава Мудрого може імовірно перебувати в українській православній церкві в Нью-Йорку. Історики сподівалися, що ідентифікація інших останків допоможе підтвердити або спростувати це припущення. Була версія, що в гробниці — дружина Мудрого Ірина, однак це припущення виявилось невірним.

Ще до проведення радіовуглецевого аналізу антропологі, оглядаючи кістки, зійшлися на думці, що верхня і нижня частина скелета знаходяться у невідповідності і належать двом різним людям. До того ж, за останками можна зрозуміти, що за життя ці люди займалися важкою роботою. Тому вчені вже тоді припустили, що навряд чи перед ними скелет княжни. Подальші дослідження провели вчені з Інституту геохімії навколишнього середовища НАН та МНС України. Їх метою було встановити вік останків.

«Нас попередили, що похибка буде близько 30 років. Але коли ми отримали результати, були здивовані. Дослідження підтвердили, що кістки належать двом різним людям: жінкам, — говорить заступник директора заповідника «Софія Київська» Ірина Марголіна. — Мало того, радіовуглецевий аналіз показав, що вік кісток відрізняється один від одного на 1580 років: нижня частина — XIII сторіччя, а верхня взагалі не датується нашої ерою».

Ірина Марголіна припускає, що, можливо, дослідники на якомусь етапі переплутали кістки, адже з 1936-го по 2009-й рік саркофаг розкривали чотири рази. Ще одна цікава деталь: верхня частина скелета насичена радієм. Як він міг потрапити в кістки, також залишається загадкою.

Одна з правдоподібних версій про місцезнаходження останків святого князя — місто Нью-Йорк, пише видання. Імовірно в 1943 році прах Мудрого представники української православної церкви вивезли до Польщі. Разом з ним туди доставили образ Миколи Мокрого. Чудотворну ікону не так давно виявили в бруклінській церкві. Значить, вирішили дослідники, десь там повинні зберігатися і останки великого князя. У США відправилася директор Софії Київської Неля Куковальська, яка спілкувалася з настоятелем церкви Володимиром Вронським, проте священник не побажав говорити про останки Ярослава Мудрого, повідомивши лише, що не знає, де вони.

(пису)

Єпархіяльний Конкурс

на плакат з нагоди 15-ліття існування
Вроцлавсько-Гданської єпархії

1. Мета конкурсу

поглиблення знання про історію нашої Церкви, поглиблення знання про історію створення Вроцлавсько — Гданської Єпархії, поглиблення християнського життя, скріплення релігійної totoжності,

2. Учасники

учні гімназії, середньої школи та студенти,

3. Організатори та правила конкурсів

а) Організатори:

Конкурс відбувається за благословенням Вроцлавсько — Гданського Єпископа Кир Володимира Ющак. Організатором конкурсу є Єпархіяльний Катехитичний Центр та Комісія до Справ Дітей та Молоді Вроцлавсько — Гданської Єпархії.

б) Правила:

Учасники конкурсу виконують малюнок на тему „15 ліття існування вроцлавсько — гданської єпархії”, роботи повинні бути самостійні, раніше не публіковані, та не нагороджувані на інших конкурсах, кожна робота повинна бути підписана: ім'я та прізвище, вік, адреса, парафія, для художнього конкурсу — формат А4., учасники поносять кошти виготовлення, та пересилання робіт, організатори застерігають собі право публікувати конкурсні роботи, роботи не будуть повертатися.

4. Призи:

переможці конкурсів отримують нагороди від організаторів, переможці конкурсів отримують нагороди на Фестивалах Сакральної Творчості у Білому Борі та у Лігніці.

5. Час надсилання праць: виготовлені роботи слід надсилати до 10 травня 2011 року за адресою:

Ks. Arkadiusz Trochanowski
ul. **Dolne Miasto 26/3**
78-600 Walcz

с. Меланія Кузьо, о. Марко Сосницький
о. Аркадій Трохановський

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Католицька Церква у Польщі.

Редагує колегія: о. синкел д-р **Євген Попович**, **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./факс дом. 89 761 05 21), о. **Богдан Панчак**

— богословський відділ, **Дарій Гаврилець** — технічна редакція, о. **Роберт Роса** — Вроцлавсько-Гданська єпархія.

Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.

Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.

Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp., ul. **Basztowa 13, 37-700 Przemysł**, tel./fax 16 678-78-68

e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl

Kuria bp., Pl. **Nankiera 15a, 50-140 Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77,

fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl

Adres «BLAHOWIST»; ul. **Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie**

redakcji: e-mail: blahowist@poczta.onet.pl

Bank Spółdzielczy w Górowie II, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001